

Història Econòmica Mundial

Codi: 104508
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503778 Relacions Internacionals	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Pedro Fatjo Gomez
Correu electrònic: Pedro.Fatjo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: Sí
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit oficial i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura. No obstant, per a facilitar un seguiment adequat és recomanable que l'alumne tingui una base mínima d'Economia, Història i Geografia, per tal de poder treure el màxim profit de les exposicions, lectures i exercicis proposats en el desenvolupament de l'assignatura.

Objectius

Contextualització

L'assignatura Història Econòmica Mundial (HEM) pertany a la matèria "Història" que integra el conjunt dels blocs formatius propis dels Graus de Administració i Direcció d'Empreses (ADE), Economia i ADE+Dret impartits per la Facultat d'Economia i Empresa.

En concret, la HEM forma part del bloc d'assignatures de formació bàsica i obligatòries de 1er Curs programades en l'àmbit dels graus d'ADE i Economia (60 crèdits ECTS).

La finalitat principal d'aquest primer grup d'assignatures és proporcionar als estudiants els coneixements i les eines analítiques i metodològiques primaris per iniciar a desenvolupar les competències transversals a l'àrea dels estudis d'economia i les específiques de cada grau.

En aquest sentit, la HEM contribueix de manera essencial al procés de formació i aprenentatge de 1er Curs dels graus esmentats perquè permet examinar en perspectiva històrica el funcionament concret dels processos i fenòmens econòmics i verificar sobre la realitat la possible aplicació dels principals models teòrics.

A més a més, concorre a la formació professional dels estudiants donat que fomenta l'aprenentatge en una sèrie de competències generals (entre les quals destaquen la capacitat de raonar de manera crítica i la de millorar les estratègies de treball autònom), transversals (per exemple, saber seleccionar i generar la informació necessària per entendre les dinàmiques econòmiques del present) i específiques (tenir consciència que existeixen uns factors exògens a l'economia que condicionen profundament la seva dinàmica i evolució, com les institucions i la tecnologia) que seran de gran utilitat pels futurs professionals d'un ampli ventall d'activitats de caire empresarial, financer, monetari, etc.

Objectius formatius

Pel que fa als continguts temàtics del programa, l'assignatura es proposa que els estudiants adquireixin els coneixements suficients per poder:

- determinar les variables explicatives fonamentals d'un procés o esdeveniment històric;
- avaluar conseqüències econòmiques i socials d'un procés o esdeveniment històric de caràcter marcadament econòmic.

I, més concretament:

- identificar i explicar els principals determinants i les causes que respectivament han possibilitat períodes de creixement, estabilitat econòmica, recessió i crisis, a escala nacional i internacional;
- identificar i explicar els factors que han determinat el desenvolupament del procés de globalització econòmica;
- analitzar les causes i conseqüències de les disparitats econòmiques socials i regionals generades pel desenvolupament econòmic capitalista;
- caracteritzar les principals fases de canvi tecnològic i identificar el seu impacte en l'evolució de l'economia i particularment l'organització empresarial;
- avaluar i comparar la sostenibilitat dels models de desenvolupament econòmic històrics i actuals i la seva viabilitat futura.

Dins de l'àmbit i dels límits de les seves competències, l'assignatura HEM vol fomentar entre els estudiants les següents habilitats:

- començar a elaborar un discurs estructurat en un llenguatge ja propi de les Ciències Socials;
- millorar l'expressió escrita i oral en català i castellà;
- treballar autònomament i gestionar adequadament el temps;
- desenvolupar la capacitat de treballar en grup;
- cercar, amb esperit crític, informació a les diferents fonts: principalment biblioteques i internet.

Finalment, l'assignatura HEM té com a objectiu que els estudiants dels diferents graus vagin començant a adquirir una sèrie d'actituds beneficioses i profitoses pel seu futur desenvolupament acadèmic i professional.

Entre aquestes destaquen:

- tenir i demostrar una certa sensibilitat i un cert compromís front els problemes econòmics, les polítiques dutes a terme al respecte, i les seves conseqüències socials i mediambientals;
- respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions i intentar entendre els motius que funden cada opinió i plantejament.

Competències

- Analitzar la societat internacional i la seva estructura, així com entendre la rellevància en els problemes de la vida real i la pràctica professional.
- Analitzar la estructura i el funcionament de les institucions i organitzacions internacionals (polítiques, econòmiques, de seguretat i militars, mediambientals, de desenvolupament i ajuda demergència), tant a l'àmbit universal com al regional, amb particular èmfasi en la Unió Europea, a partir de casos reals i/o simulats.
- Aplicar el coneixement de la estructura i el funcionament de les institucions internacionals a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats.

- Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
- Diferenciar les principals teories de les relacions internacionals i els seus diversos camps (teoria internacional, conflictes i seguretat, organitzacions internacionals, economia política internacional, etc.) per aplicar-los a la pràctica professional.
- Elaborar i preparar la presentació dinformes i/o propostes dintervenció.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar anglès tant per rebre com per comunicar informació, anàlisis i propostes.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el comportament i evolució del règim regulador del comerç internacional.
2. Analitzar el funcionament de les principals institucions, universals i regionals, que intervenen en l'economia i el comerç internacional.
3. Analitzar en termes històrics els problemes econòmics actuals, per avaluar millor les possibilitats evolutives dels sistemes econòmics.
4. Analitzar i explicar el funcionament de l'economia i el comerç internacional en el sistema contemporani.
5. Analitzar i singularitzar els rols dels diferents actors, estatals i no estatals, en el funcionament de l'economia i del comerç internacional.
6. Aplicar els principis polítics de llibertat, igualtat, equitat i sostenibilitat en l'anàlisi de l'economia política.
7. Argumentar i establir relacions de causalitat plausibles, a partir de dades i de metateories, i establir formes de validar-o refutar-les.
8. Definir el paper de les institucions i dels actors econòmics en el sistema, especialment del sector públic i dels grups d'interès i altres actors socials (ONG, moviments socials, etc.).
9. Descriure les dinàmiques dels sistemes econòmics, els seus límits i potencialitats i les seves conseqüències polítiques.
10. Elaborar i preparar la presentació dinformes i/o propostes dintervenció.
11. Explicar els models teòrics d'economia prenent com a referència diferents casos històrics.
12. Identificar els problemes a què s'enfronten els agents econòmics quan han de prendre decisions en condicions d'incertesa, a partir de diferents experiències històriques.
13. Identificar els processos d'integració econòmica existents al món.
14. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals rigoroses.
15. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
16. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
17. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
18. Relacionar qüestions fonamentals de l'actualitat econòmica amb desenvolupaments econòmics anteriors partint dels principals elements de la història econòmica contemporània.
19. Utilitzar les eines d'anàlisi de l'economia i el comerç internacional i aplicar-les a diferents processos i casos.
20. Utilitzar anglès tant per rebre com per comunicar informació, anàlisis i propostes.
21. Valorar críticament les dinàmiques que es donen en la interacció entre l'estat i el mercat.

Continguts

Tema 1. La industrialització al segle XIX

- 1.1. La revolució industrial i la transició demogràfica.
- 1.2. La difusió de la industrialització a Europa.
- 1.3 La industrialització fora d'Europa: els EUA i el Japó.

Tema 2. Capitalisme industrial i economia internacional (1870-1913)

- 2.1. La primera fase de la globalització capitalista.
- 2.2. La depressió finisecular i les respostes de les economies nacionals.
- 2.3. La gènesi del subdesenvolupament.

Tema 3. La crisi del capitalisme liberal (1914-1945)

- 3.1. La Primera Guerra Mundial i les seves repercussions econòmiques.
- 3.2. La Gran Depressió de 1929-33 i les polítiques anticrisi.
- 3.3. La Segona Guerra Mundial (1939-45): els factors econòmics del conflicte.
- 3.4. El paper dels Estats Units i la recuperació econòmica d'Europa Occidental i Japó.

Tema 4. La reconstrucció, el nou ordre mundial i el creixement econòmic (1945-1973)

- 4.1. Els Acords de Bretton Woods i el nou ordre econòmic internacional.
- 4.2. Les economies capitalistes avançades.
- 4.3. Les economies del bloc socialista.
- 4.4. Descolonització i subdesenvolupament al Tercer Món.

Tema 5. Canvi estructural i segona globalització (1973-2010)

- 5.1. La crisi de 1973-84 i les reaccions.
- 5.2. Els actors del nou model de creixement.
- 5.3. Revolució tecnològica, globalització i desequilibris

Metodologia

Les activitats formatives que permetran avançar en el procés d'aprenentatge de l'estudiant s'estructuraran en blocs de dues o tres setmanes, en els que s'aplicaran metodologies docents complementàries que permetin assolir els objectius específics i transversals establerts.

Seràn les següents:

1. Lliçó magistral

El professor realitzarà una conceptualització analítica i una síntesi actualitzada de cada un dels temes d'estudi. L'objectiu d'aquesta activitat és facilitar la transmissió de coneixements i la motivació per a l'anàlisi històrica, que s'enfoquen per tal de potenciar un aprenentatge actiu i cooperatiu.

2. Sessions pràctiques

L'objectiu d'aquestes sessions és fomentar, a més dels coneixements específics de l'assignatura, la millora i l'adquisició de diverses competències transversals per part de l'estudiant. A l'aula es treballaran problemes o qüestions plantejades en relació amb diferents aspectes del temari que cada alumne haurà treballat prèviament amb les lectures o materials indicats.

3. Treball individual dels alumnes a partir de lectures i recerca d'informació.

El treball dirigit es complementa amb el treball individual o en grup autònom. L'objectiu d'aquesta activitat és potenciar la independència de l'estudiant en el procés d'aprenentatge i dotar d'eines analítiques que fomentin la seva capacitat crítica.

4. Tutories

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i de grup. El professor de l'assignatura convocarà i estarà a disposició dels alumnes en els horaris establerts per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució del seu procés d'aprenentatge i adquisició de competències.

5. Campus Virtual de l'assignatura

En l'ensenyament presencial el Campus Virtual és una eina útil, a fi que els estudiants tinguin un espai complementari on puguin accedir a diferents tipus de materials que el docent consideri bàsics per avançar en el procés d'aprenentatge de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistral	38	1,52	
Classe pràctica	7	0,28	
Tipus: Supervisades			
Tutoria	7	0,28	
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi	50	2	
Preparació d'exercicis pràctics	44	1,76	

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura d'Història Econòmica Mundial es basarà en l'avaluació continuada de l'alumne i constarà de:

- Activitats avaluatorias amb continguts teòrics i pràctics. Per fer mitjana de dites activitats, la nota mínima obtinguda en la última activitat no serà inferior a 3'0.

Els alumnes que hagin suspès l'assignatura amb una qualificació entre 4 i 4,9 tindran dret a una prova de re-avaluació. En el moment de publicar les qualificacions finals s'anunciarà la modalitat de la mateixa. Aquesta re-avaluació estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Un alumne es considera "No avaluable" quan no hagi participat en cap de les activitats d'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Un exercici, avaluatori, de desenvolupament temàtic i dues activitats avaluatòries amb continguts teòrics i pràctics.	Valdrán 10%, 45% y 45% de la nota final.	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21

Bibliografia

G. Feliu- C. Sudrià, *Introducció a la història econòmica mundial*, València, 2013.

M.I. Barbero, R.L. Berenblum., F.R. García Molina, J.R.E. Saborido, *Historia económica y social general*, Buenos Aires, 2001.

V. Zamagni, *Historia económica de la Europa contemporánea*, Barcelona, 2001.

F. Comín, M. Hernández, E. Llopis (eds.), *Historia Económica Mundial*, siglos XIX-XX, Barcelona, 2005.

F. Comín, *Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualizad*, Alianza Editorial, Madrid, 2011.